

бутку, результатом податкового менеджменту повинна бути оптимізація загального рівня податкових витрат.

Література:

1. Clive C. Nicholas. Tax management: structure/function/development and dynamics of client marketing – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.caricom.org/jsp/community/cota/tax_management.jsp

Ярова Г.М.

Полтавський університет економіки і торгівлі

ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І ФОРМУВАННЯ ЇХ АКТИВІВ

На теперішній час, в умовах повільного функціонування українського страхового ринку, постає необхідність поглибленого дослідження чинників фінансової стійкості страхових компаній. Даній проблематиці присвячено праці багатьох вчених-економістів, що зумовлює постійний пошук шляхів, методів, засобів підвищення фінансової стійкості страхових компаній з одного боку, і покращення інвестиційного клімату держави – з іншого.

На теперішній час за своєю сутністю методології оцінки страхових компаній міжнародними рейтинговими агентствами є доволі подібними [3]. Одним з показників, що використовуються міжнародним рейтинговим агентством «Moody's» в разі добровільного рейтингування страховиків, є управління активами [4].

Ми вважаємо, що ефективність процесу управління активами є одним з провідних чинників забезпечення фінансової стійкості страховика. З точки зору дослідження цього процесу під стійким впливом зовнішніх причин, інтерес представляє прогнозування тенденцій формування обсягів активів страховиків і, відповідно, аналіз впливу на їх обсяги різних факторів.

Застосовуючи метод аналітичного вирівнювання динамічних рядів, прогнозування економічних показників методом екстраполяції та кореляційно-регресійний аналіз [5], ми обрали для прикладу дані звітності страхових компаній, що мають статус юридичних осіб, і функціонують в Полтавській області [6].

Якість прогнозу оцінюють за відносною помилкою апроксимації, яка не повинна перевищувати 15%, у крайньому випадку припустимим значенням вважається $\epsilon = 30\%$. Оскільки розраховане нами ϵ не перевищує 15%, то апроксимація вважається досить якісною, а розраховані нами прогнозні інтервали – надійними.

Виявлена нами тенденція щодо динаміки обсягів активів страхових компаній-юридичних осіб Полтавщини є основним напрямом розвитку, що складається у рядах динаміки під стійким впливом зовнішніх причин і зберігається протягом певного часу (рис. 1).

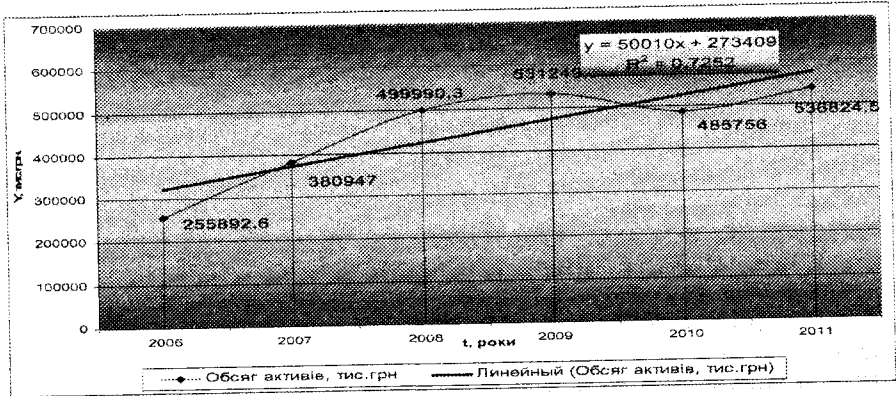

Рис. 1. Кореляційне поле, лінія та рівняння тренду обсягів активів страхових компаній-юридичних осіб Полтавщини

Зв'язок між різними явищами в економіці є складним та різноманітним. На рівень розвитку одного показника можуть впливати багато факторів, рівень впливу яких також є різним. Ці закономірності потрібно враховувати під час планування, прогнозування та проведення економічного аналізу. Для вивчення форми зв'язку між показником і факторами на основі статистичних даних використовується кореляційно-регресійний аналіз.

При визначенні взаємного впливу різних економічних процесів використовуються статистичні підходи, які, як показала практика, є достатньо ефективними. Статистичний зв'язок між змінними можна визначити за допомогою кореляційної матриці, яка складається з парних коефіцієнтів кореляції. Це означає, що оцінити параметри моделі можна через коефіцієнти кореляції: спочатку оцінити тісноту зв'язку між кожною парою змінних, а потім знайти оцінки параметрів економічної моделі.

Оскільки ми вважаємо зростання активів одним із чинників забезпечення фінансової стійкості страхових компаній, нами проведено аналіз впливу на їх обсяг різних факторів, від яких залежить надання послуг зі страхування. При обранні факторів для аналізу ми керувалися, в основному, тим, що найбільш потужним джерелом збільшення доходів та забезпечення фінансової стійкості страхових компаній є страхування

майна, обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та обов'язкове особисте страхування [2].

Для економічної інтерпретації ми склали матрицю коефіцієнтів парної кореляції. Найбільш тісний зв'язок спостерігається між площею сільськогосподарських угідь і чисельністю наявного населення (0,98), перевезенням вантажів автомобільним транспортом і доходами населення (0,956), обсягами активів і доходами населення (0,947), обсягами активів і наявними доходами на одну особу (0,945), обсягами активів і перевезенням вантажів автомобільним транспортом (0,885), кількістю квартир і площею сільськогосподарських угідь (0,891), перевезенням вантажів автомобільним транспортом і виробництвом основних видів промислової продукції (0,865). Але при кінцевому відборі факторів слід виключити ті з них, які мають високий коефіцієнт парної кореляції (більш, ніж 0,85). Наявність такого зв'язку має назву колінеарності, а між кількома факторами – мультиколінеарності, що спричинює труднощі, пов'язані зі зменшенням точності оцінювання або з неможливістю оцінки впливу тих чи інших змінних.

Другими за значимістю можна виділити наступні зв'язки: між обсягом активів і кількістю дорожньо-транспортних пригод (0,749), між обсягом активів і виробництвом основних видів промислової продукції (0,689), між кількістю квартир і чисельністю наявного населення (0,786), між введенням в експлуатацію житла і перевезенням вантажів залізничним транспортом (0,518), між введенням в експлуатацію житла і кількістю дорожньо-транспортних пригод (0,51), між введенням в експлуатацію житла й кількістю потерпілих у ДТП (0,64), між впровадженням нових технологічних процесів і чисельністю населення (0,455), між перевезенням залізничним транспортом і кількістю потерпілих у ДТП (0,659), між перевезенням вантажів автомобільним транспортом і кількістю ДТП (0,466), між кількістю ДТП і доходами населення (0,585), між доходами населення і виробництвом основних видів промислової продукції (0,824).

Методика кореляційно-регресійного аналізу дозволяє виявити, пояснити та спрогнозувати складні явища для управління ними. Тому здійснення спостережень дозволяє виявити приховані залежності та викласти їх у вигляді формул, тобто математично змодельовати різні відносини або процеси.

Проведені нами розрахунки виявили пропорційний вплив обраних нами факторів на фінансову стійкість досліджуваних регіональних страхових компаній. В подальшому ми вважаємо за необхідне спрямувати наші дослідження в напрямках виявлення, конкретизації та розробки шляхів розв'язання проблем з фінансуванням зростання активів страхових компаній.

Література:

1. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 року N 85/96-ВР, редакція від 16.05.2013 [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.dfp.gov.ua>. – Назва з екрана.
3. Ткаченко Н.В. Зарубіжний досвід використання рейтингових агенцій перестраховими компаніями / Н.В. Ткаченко // ІV Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток фінансово-кредитної системи України: здобутки, проблеми, перспективи» . Львів, ЛІБС УБС (м. Київ) НБУ, 23-24 жовтня 2008 р. – С. 25–27.
4. Ткаченко Н.В. Досвід оцінювання міжнародними рейтинговими агентствами фінансової стійкості страховиків / Н.В. Ткаченко // Вісник КНТЕУ. – 2010. – №1. – С. 69–83.
5. Купалова Г.І. Теорія економічного аналізу / Г.І. Купалова [Електронний ресурс] / http://pidruchniki.ws/12991010/ekonomika/pobudova_ryadiv_dinamiki – назва з екрану.
6. Статистичні дані щодо річної та квартальної звітності страхових компаній, зареєстрованих як юридичні особи у Полтавській області. Головне управління статистики у Полтавській області. Email: polgus@pl.ukrstat.gov.ua

Біла А.О.

*Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського*

МІСЦЕ ПОДАТКІВ У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Серед економічних важелів, за допомогою яких держава впливає на ринкову економіку, важливе місце належить податкам. В умовах ринкової економіки будь-яка держава широко використовує податкову політику як певний регулятор впливу на негативні явища ринку. Податки, як і вся податкова система, є могутнім інструментом управління економікою в умовах ринку. Податки встановлюються для утримання державних структур і для забезпечення виконання ними відповідних функцій – управління, оборонної, соціальної, економічної та ін. Відсутність податків паралізує фінансову систему держави в цілому, робить її неідеальною і в кінцевому підсумку – позбавленою будь-якого сенсу

Історія сучасної податкової системи України починає свій відлік від 25 червня 1991 р. з прийняття Закону України «Про систему оподаткування», в якому закладені основні її домінанти. Молода українська держава протягом